

Balet

IGRA OHRABRENJA

Prvi festival koreografskih minijatura pokazao da imamo darovite i ozbiljne mlade koreografe za budućnost

Kada je pre nekoliko meseci Udruženje baletskih umetnika Srbije - UBUS raspisalo konkurs za učešće na novoj baletskoj manifestaciji - Festivalu koreografskih minijatura, malo ko se nadao da će njegovi rezultati biti tako dobri i ohrabrujući. Iako poslednjih godina razni festivali i umetničke smotre - filmske, dramske, likovne, muzičke - niču kao pečurke posle kiše, od januara 1991. godine nije održana ni jedna baletska manifestacija. Tada je u Novom Sadu ~~održana~~ organizovano V jugoslovensko baletsko takmičenje, ugledna igračka smotra, koja bi trebalo da se obnovi i, razume se, u novim uslovima postane međunarodna. Do tada je pretila opasnost da baletska umetnost, inače omiljena kod širokog kruga publike i pristupačna zahvaljujući savremenim medijima, ostane jedina bez ikakve manifestacije na kojoj bi se mogli utvrditi sadašnji i predvideti budućí dometi baletskih poslenika. Stoga je ponovo oživljeno UBUS ustanovilo takmičenje koreografa u malim plesnim formama da bi "unapredilo razvoj naše baletske umetnosti i posebno koreografskog stvaralaštva."

Za učešće na Festivalu prijavilo se čak 15 mladih koreografa - sve mlade baletske umetnice, dok za ovu vrstu igračkog pregalaštva njihove kolege za sada nisu pokazale interes. Iz prijava za takmičenje odmah se saznalo da će nadmetanje biti međunarodno, jer su svoje učešće prijavile dve kandidatkinje iz Makedonije i ^{po} jedna iz SAD. Do početka eliminacija odsustale su učesnice iz Novog Sada i Njujorka, a u program Festivala, koji je održan 12. maja na Maloj sceni Narodnog pozorišta u Beogradu, uvršteno je devet koreografija, koje su trajale između 4 i 10 minuta.

Odluku o eliminisanim, a zatim o pebedničkim koreografijama doneo je ugledni žiti, koga je umenovalo Predsedništvo UBUSa: predsednik Dušan Trninić i članovi Zoja Begoli, Anđelija Todorović, Radomir Vučić i Krunislav Simić. Izabrati tri najbolje postavke, čijim autorima će biti

dodeljene plakete i statuete izlivena u bronzi prema skici našeg velikog pozorišnog slikara, Dušana Ristića - rad mladog ^{baletskog} pedagoga Riste Mihića - zaista nije bilo lako. Jer, svake učesnice su imale solidna igračka predznanja, trudile su se da izaberu originalne teme za svoje radove, primereno sa njima usklade izbor muzike, te da angažuju školovane, mlade izvodjače, koji će njihove "boje" braniti svim igračkim srcem i umećem.

Što se tiče tehničke osnove prikazanih koreografija ona je bila, sem jednog izuzetka - igre ^{neoklasične} na "palcima" koju je sigurno i ljupko odigrala Mila Dragičević u postavci Sonje Divac, "Nešto sasvim lično" - zasnovana na modernom igračkom izrazu. Muzička pratnja je u mnogim postavkama bila kolažna - od klasičnih majstora do najsevremenijih sazvučja - dok su teme, uglavnom, bile ili lirski obojene, ili psihološko-analitički usmerene, a bilo i onih jednostavno šarmantno duhovitih.

Tako je Veronik Marko u svojoj tački "Simple shutte" bila, pre svega, dobra kućanica, koja je prala rublje i ribala pod, Tatjana Blagojević je tkala svoj "Makrame" sa izrazitom lirskom snenošću uz veoma osmišljeno scensko osvetljenje, dok je Iskra Šukarova pokušala ^s isključivo pokretima, bez muzike, da sebe analizira igrom koju je nazvala "Kroz mene". Dalija Danilović je igrala snažno, provokativno i smelo u ^{svojoj solo} postavci "Monoview", a Isidora Stanišić je na Behovu ~~xxxxxxx~~ Misu u B-molu postavila ^{kao} izuzetno osmišljen i sjajno odigran tercet pod naslovom "ovtsjor T" sa kojim je bila jedna od najizrazitijih kandidatkinja za nagradu.

Ovoga puta Stanišićeva nije bila laureat kao koreograf, ali je kao vrsna igračica doprinela da tercet Bojane Mladenović "Miloš i dve loše / od milošte/", u kojem je i sama igrala sa odličnim mladim igračem savremenog senzibiliteta osvoji prvo mesto na ovom takmičenju. Duhovitost u vodjenju koreografske misli, sadržajnost igračke leksike, ~~duhovita~~ dinamička gradacija igre punog zamaha u kojoj se niko od izvodjača nije štedeo/ a grubih padova i oštih "uzajmih zahvata" je bilo dosta su ~~bile~~ osnovne odlike prvonagrađene postavke Bojane Mladenović.

Dragana Stanisavljevič i Elena Šerić, igrački pđegozi u Centru za estetsko vaspitanje dece i omladine u Beogradu, su sa svojim učenica-
ma ^{sačinile} (igrački sadržajnu, libretistički zanimljivu, duhovitu i lirski nadahnu-
tu koreografiju, "Prilagodjavanje snu", koja im je donela drugo mesto na
Festivalu. Mali nestašni "gnomi" su se uvlačili u san devojčice, poigra-
li se ^{u snu} njenom snu, bili čak i agresivni da bi se, najzad, zamorili od
svoje zabave i popadali na tle radi malo odmora. Ali, zora je tu, oni
moraju otići iz devojčicinog sna polako, tajanstveno, kako su i došli.
Ljupko zamišljeno, besprekorno izvedeno, zaslužno nagradjeno.

"Šta to tera ljudsko biće..." izvela je ^{i odlična igračica} koreograf Gordana Dean Pop
Hirstova ^{iz Skupje} na muziku Lj. Brandjolice, što joj je zajedno sa koautorom
postavke Tamerom Atanasovom donelo treće mesto na koreografskoj smotri.
Time je potvrdila svoju koreografsku ličnost, koja je bila zapažena na
ranijim jugoslovenskim baletskim takmičenjima.

Posle ove uspešne baletske manifestacije, koju je pomoglo Minister-
stvo kulture Srbije i Narodno pozorište u Beogradu, treba se nadati
da će Festival koreografskih minijeturi postati tradicionalna godišnja
smotra koreografskih ostvarenja u baletskim ~~minijaturama~~ malim formama,
te da će ^{ljeti} okupiti i ubuduće mlade i darovite koreografe, a da će im
njihova sredina omogućiti da dalje razvijaju svoje koreografske sposobno-
sti.

Milica ZAJCEV

Beđ, 14.05.1997.

M. Zeyher

Heogia Breuer's answer is

4 hours 45 min